

Slovensko: výhledy stavebnictví se dramaticky zhoršily

Author: SF / pb | Published: 20.01.2012

Pokles produkce v letošním roce předpokládají už tři ze čtyř ředitelů stavebních společností (74 %). „Pád slovenské vlády a navíc zhoršující se celoevropský ekonomický výhled způsobil výraznou změnu v předchozích mírně optimistických vizích pro rok 2012. Podle těchto predikcí by se výkon slovenského stavebnictví v tomto roce měl snížit na úroveň roku 2005. Oproti vrcholu sektoru, tedy roku 2008, se jedná až o 25% pokles,“ komentuje výsledky výzkumu Jiří Vacek, ředitel CEEC Research. Ještě v srpnu loňského roku, před pádem vlády, byli slovenští stavaři optimističtější a chovali naděje na alespoň mírný růst sektoru (o 1,8 %). (Přitom výsledky obdobného výzkumu realizovaného v České republice v říjnu 2011 ukazují na rychle se zhoršující výhled i na českém trhu - tady stavební firmy predikují pokles produkce sektoru o 8,3 % v tomto roce a o dalších 1,1 % v roce 2013.)

K nastartování opětovného růstu slovenského stavebnictví nedojde podle výsledků výzkumu mínění stavařů ani v roce 2013, ten by měl být spíše obdobím stabilizace. „V letech 2012 a 2013 očekávám stagnaci, případně mírné oživení a první problémy na některých velkých projektech vysoutěžených za nepřiměřeně nízké ceny,“ odhaduje například Pavol Kováčik, předseda představenstva společnosti Inžinierske stavby Košice.

Nižší růst, nižší tržby

V důsledku horšího výhledu slovenského stavebnictví jsou ředitelé stavebních firem pesimisty i stran vývoje svých tržeb. Ty by v tomto roce měly klesnout o 3,9 %, přičemž ještě v srpnu stavební společnosti věřily v růst o 1,8 %. Teprve rok 2013 by mohl přinést zvýšení příjmů o 2,5 %. (Výsledky výzkumu realizovaného s řediteli českých stavebních společností v říjnu ukazují na očekávaný pokles tržeb stavebních společností v roce 2012 o 2,9 %, když v roce 2013 by mohlo dojít k jejich stabilizaci.)

Současná krize slovenského stavebnictví měla zatím největší dopad na výrazný nárůst tlaku na snižování cen zakázek, někdy až pod hranici nákladů. Stejně tak jako v Česku i zde sehrál rozhodující roli především prudký pokles poptávky a s tím spojený přebytek kapacit na straně nabídky (v roce 2008 slovenské stavebnictví rostlo o 12,1 %, ale o rok později, tj. v roce 2009 již zaznamenalo pokles o 11,3 %). „Zákazníci, tedy investoři, a to jak veřejní, tak i privátní, se mnohem více nyní orientují na cenu a rychlost

dodávky stavebního díla. Jiné hodnoty, ať už estetika, technické řešení, ale i kvalita materiálů se dostávají na vedlejší kolej,“ říká Dušan Mráz, prezident firmy Doprastav.

Ostrá konkurence

Výzkum nálad a názorů vedení slovenských stavebních firem odráží i zostřování konkurenčního boje na stavebním trhu Slovenska. „Vzhledem k poklesu celkového trhu stavebních strojů se konkurenční boj výrazně zostřil až na hranici akceptovatelné etiky, která by měla být jedním z nosných prvků podnikání,“ potvrzuje Peter Knap ze společnosti Terrastroj.

Na celkově neradostnou situaci odvětví slovenské stavební společnosti reagovaly stejně jako jejich kolegové v ČR - především redukcí svých nákladů, vedle toho i výrazným omezením investic (k tomu přistoupilo 76 % oslovených firem) a tlakem na ceny svých dodavatelů. Zároveň ale také snahou o získání takových zakázek, které by dříve pro jejich malý rozsah odmítaly. Zájem o jakoukoliv zakázku potvrzuje 91 % velkých společností (97 % v ČR). Tím ale do jisté míry mizí přirozená segmentace trhu, což způsobuje problémy středním a malým firmám.

Analýza je založena na strukturovaných rozhovorech s vybraným vzorkem 100 stavebních společností. Rozhovory proběhly v listopadu 2011. Projekt, který realizuje CEEC Research (Výzkum potenciálu stavebnictví v zemích střední a východní Evropy) je největším výzkumem tohoto typu v zemích střední a východní Evropy.

Ilustrace: [cobrasoft](#)

20.01.2012 08:00, SF / pb